

A BANYA

ELOFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre 12 K. || Félévre 6 K.
Negyedévre .. 3 K.
HIRDETÉSEK DIJSZABÁS S/ERINT.

Felelős szerkesztő:
Dr. BISCHITZ BÉLA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., (Belváros) Molnár-u. 33. II.
TELEFON 108-00.

Közlemények átvételét csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

Az új bányamonopóliumok.

Lukács László pénzügyminiszter nagy közgazdasági akciója állandóan foglalkoztatja a gazdasági, bányászati és műszaki közvéleményt. Már ez a körülmény egymagában is nagy érdeme e javaslatoknak, mert minél több alkalma van a közvéleménynek arra, hogy közgazdasági kérdésekkel foglalkozzék, annál inkább elősegítetik a gazdasági közvélemény teremtése. Itt azonban előáll a nagy feladat: örködni a fölött, hogy a gazdasági közvélemény meg ne hamisíttassék; jól hangzó, de annál hamisabb jelszavakkal félre ne vezettessék. És erre nálunk a legnagyobb éberséggel kell ügyelni, mert a mi gazdasági közvéleményünk még vajmi zsenge, tájékozatlan és ennél fogva könnyen megtéveszthető. Ez a megtévesztési művelet immár erősen folyik. Indító oka, mint az agráriusoknál mindig, a zsebkérdés és ezért annál veszedelmesebb. Résen kell tehát lenni mindazoknak, akik tudják, hogy Lukács László javaslatai mily rendkívüli közgazdasági horderővel bírnak és mily nagy hatással lesznek bányászatunk fejlődésére. Mi résen vagyunk.

A hét eseményei a következők:

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet szombaton este tartott teljes ülésén foglalkozott elsőnek Lukács László pénzügyminiszter új monopólium-törvényjavaslatával. Az ülésen, amelyen Kajlinger Mihály elnökölt, Gálócsy Árpád kritizálta le a törvényjavaslatot, amely felett az egyesület hosszabb vitát fog majd indítani. Gálócsy ur ismét kitett magát. A legnagyobb animozitással Gálócsy sorba vette a törvényjavaslat egyes szakaszait és azoknak nézete szerint helytelen intézkedéseit fejtegette, majd az indokolásról akarta kimutatni, hogy helytelen alapon áll. Bemutatta a szilárd bitument, a folyékony nyersolajat és a földgázt. Nagy szakértelem szükséges — mondja nagy önhittséggel, — hogy meg lehessen magyarázni, hogy ez a három tulajdonképpen egy és ugyanaz, mint ahogyan a

szakvélemények mondják. De ez a magyarázat azért szükséges, hogy a földszurok fogalma alatt a petróleum és a földgáz is fentartott ásvány legyen. Ha szükség van erre a monopóliumra, úgy tessék azt monopóliummá tenni, de nyíltan és számolni azokkal a viszonyokkal, amelyekkel minden rendezett jogállamban számolni kell. Itt azonban, mondja Gálócsy, a nagy tudós, hogy a törvényjavaslat Scylla és Carybdis közt ugrál, mikor rá akarja fogni a gázra, hogy ugyanaz, mint a szilárd szurok. Amikor az indokolás azzal okolja a monopolizálást, hogy ezzel olcsóbb lesz a petróleum, megemlíti, hogy a galíciai nyersolajbőség idején a finomítók tették zsebre a hasznot. Az indokolás többi része a petróleumbányászat teljes félreismerését mutatja s a földgázra vonatkozólag megtévesztésre alkalmas adatok vannak benne. Monopólium — ugymond — amit az állam maga gyakorol, nagyon jó lehet arra hogy az állam vele pénzt szerezzen, de monopólium, amit az állam másoknak ad kihasználás végett, mindig sérti a közt.

Eddig Gálócsy ur, aki mindenestre nagy hálaival tartozik Lukács László pénzügyminiszter urnak, akinek javaslatai folytán ez az ur immár szak tudós, kapacitás stb., stb. lesz.

A monopólium-törvényjavaslat ellen sorompóba léptek az erdélyi gazdák is. Bánffy Ernő báró, az Erdélyi Gazdasági Egyesület elnöke értekezletre hívta össze a gazdákat, hogy egységesen tiltakozzanak az új monopóliumok ellen. Tájékoztató előadást a kérdésről bányászati szempontból természetesen Gálócsy Árpád ur, a nagysármási földgázzal pedig Irk Károly dr., kir. vegyész tart előadást. A törvényjavaslatot Tokaji László titkár ismerteti.

Egyik legelőkelőbb kereskedőnk következőleg nyilatkozik ezen nagyfontosságú közgazdasági kérdésről:

A petróleum-monopólium behozatalával kapcsolatosan egy nagyon fontos kérdés merül fel, melynek miként való elintézése mélyen érinti azon kereskedők érdekeit, kik jelenleg az egyedüri vá változtatandó cikk árusításával foglalkoznak.

A kérdés az: vajjon a kincstár a monopóliumot csupán a szóban forgó cikkek termelésére nézve fogja-e gyakorolni, vagy pedig azt azok elárúsítására is ki fogja-e terjeszteni?

Ha csupán a termelés fog monopóliumot képezni, akkor a monopólium behozatalának ténye semmiben sem fogja a kereskedők érdekeit érinteni, mert az a körülmény, hogy a kérdéses cikkek beszerzési ára emelkedni fog, a kereskedőre — mint közvetítőre — nézve semmiféle hátránnyal nem jár, miután a kereskedő is magasabb áron fogja azokat eladni; sőt, mondhatni, hogy a kereskedők helyzete — termelési monopólium esetén — a mostanihoz képest, még kedvezőbbé alakul, mert a beszerzési forrás és így a beszerzési ár is — legalább egyenlő mennyiségekben való vásárlásnál — egységes lesz, tehát a kereskedő nem lesz kitéve a bevásárlási árak különbségéből keletkező versenynek, továbbá az eladási árak is — még azon esetben is, ha azokat a kincstár nem is szabályozza — önmaguktól bizonyos stabilitást nyernének s így a kereskedő az eladási áránál uralkodó versenytől is megszabadul.

*

Az Országos Iparegyesület gyáripari szakosztálya f. hó 25-én ülést tartott, amelyen Szirmai Oszkár, a kőolajfinomító-gyár r.-t. igazgatója, hosszabb előadás keretében ismertette a petróleum- és földgázmonopólium kérdését és kifejtette, hogy ez anyagoknak a fentartott ásványok közé való sorozása az ipar fejlődésének csak hasznára lehet. Végül határozati javaslatot ajánlott elfogadásra, amely szerint az egyesület a tervezetet örömmel üdvözi és ama reményének ad kifejezést, hogy a kormány a monopólisztikus elvet, amelynek itt iparfejlesztési jelentősége van, szigorúan keresztülviszi. Freund István dr. hozzászólásában elégségesnek jelezte, ha az állam csak a kutatásokat veszi a kezébe, egyebekben pedig a kihasználást a magántevékenységnek engedi át. Pfeiffer Ignác műegyetemi tanár az előadó álláspontját tette magáévá azzal a kibővítéssel, hogy a kormány mindjárt a törvény életbeléptetése alkalmával vegyen föl jelentékenyebb összeget a költségvetésbe, nehogy a fedezet hiánya az eredményes kutatásokat megakadályozza. Az elnök a szakosztály hozzájárulásával a határozati javaslatot ezzel a bővítéssel elfogadott-nak jelentette ki.

*

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület budapesti osztálya október hó 27-én tartott ülésében foglalkozott az új bányamonopóliumok kérdésével.

*

Szakemberek Lukács javaslatai mellett. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület budapesti osztályának élete a közgyűlés óta kezd intenzívebbé alakulni. Tanujele volt ennek a f. hó 27-én tartott osztályülés, amelyen a tagok

nagy számban vettek részt és a keletkezett vita a kálisó, petróleum és földgáz törvényjavaslata körül igen élénk lefolyású volt.

Lukács Árpád ur ez alkalommal is régi álláspontját védte körömszaka dtáig, melylyel szemben az osztály akként határozott, hogy a Bányászati és Kohászati Egyesület választmányja e kérdésben betervezendő véleménye oda konkludáljon, miszerint

a budapesti osztály általánosságban a törvényjavaslatot modern alkotásnak tartja és annak szellemével egyetért. Szükségesnek tartja azonban, hogy egyes rendelkezései kibővítsenek!

Az állami bányászat jövedelmezőségéről.

A pénzügyminiszter nem csinál titkot abból, mily pénzügyi eredménytel működnek az állami bányák és egyéb iparművek. Feltárja az állapotokat, szólván az állampénztárak béveteleiről ez év II. negyedében, vagyis f. é. apr. 1-től jun. végéig tartó időszakban. Beszédesszámok ezek, mert először is kitűnik, hogy az állami bányászat határozottan erős belső fejlődés útján van, mert automaticamente emelkedő bevétel-többletet mutat ki az előző év-hasonló időszakával szemben. Vessük csak össze az adatokat:

Bevételek:

Bevételek	Tényleges eredmény		Összevetve	
	1910	1909	kedvezőbb	kedvezőtlenebb
	II. évnegyed			
Fémjelzés	7183071	6494368	688703	
Sójövedék	846826860	744257728	102569132	
Bányai igazgatóságok	709368	1554011	155357	
Fém- és opálbányászat	122400826	102131386	20269440	
Fémkohászat	212794692	208138206	4656486	
Pénzverés és fémbeváltás	545903318	323933631	221969687	
N. kir. állami vasgyárak	209737863	2025037126		5299263
Köszénbányászat	125199844	75957338	49242506	
Sótermelés	120019865	99422903	20596962	
Bányai illetékek	11418719	18888703		6969984

Először is szembeötlő az állami vasgyárak üzemeinek kedvezőtlen alakulása. Több mint félszáz ezer K-val kevesebb a bevételük egy negyedév alatt. Annál örövendesebb a bányai illetékeknél mutatkozó mintegy 70.000 K-t tevő kevesedés. Ez arra enged következtetni, hogy a bányahatóságok elvonó határozatai következtében számos albánya szűnt meg. A Bányahatóságok energikus munkáját dicséri e szám. És bizony nincs oka a pénzügyminiszternek szomorkodnia azon, hogy az állampénztár látszólag károsodik. Annál nagyobb a nemzetgazdasági haszna az országnak, amely az eféle albányák megszűnése folytán háramlik az országra. Az eddig pangó fém-bányászat is erős lendületnek indult, viszont az opálbányászat lassu halódása változatlan. A fém-bányászatnak egy évnegyedes 200 ezer K-nyi bevételi emelkedés biztató jelenség a jövőre. A fémkohók már kevésbé emelkedtek, de itt is pluszallunk szemben. Az állami köszénbányászat negyedévi mérlege pedig

Eredeti FREDIT CSAPÁGYFÉMEKET minden czélra megfelelő minőségekben gyárt kizárólag az:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA

kb. félmillióval kedvezőbb, ami a szénakciót látszik indokolni.

A valódi helyzet persze akkor lesz megállapítható, ha a kiadási tételeket is szembeállítjuk ugyanezen két esztendő hasonló időszakaiban. E szerint:

Kiadások	Tényleges eredmény		Összevetve	
	1910	1909	kedvezőbb	kedvezőtlenebb
	II. évnegyed			
Sójövedék	1832710,16	1567366,31		265043,85
Bányagazgatások	147059,68	159394,69	12335,01	
Fém- és opálbányászat	1806904,45	1321889,42		485015,03
Fémkohászat	1745138,92	1693595,18		51543,76
Pénzverés és fémbeváltás	8276038,63	3125382,61		5150656,22
M. kir. állami vasgyárak	19571880,24	9267420,81		304459,44
Köszénbányászat	1885642,08	2241329,41	35687,33	
Sótermelés	1203461,71	895352,72		308108,99
Bány. ügyuri térlek	20490,27	32738,50	12248,23	
Állami köszénbánya beruházások	464460,87	280766,23		2343201,45

A bányászat egészére nézve pénzügyileg kedvezőtlen az eredmény, noha a sójövedéknél 1,025.691 K 32 fillér, a fém- és opálbányászatnál 202.694 K 40 fillér, a pénzverés- és fémbeváltásnál 2,219.696 K 87 fillér, a köszénbányászatnál 492.425 K 06 fillér, a sótermelésnél 205.969 K 62 fillérrrel mutatkozott kedvezőbbnek a bevételi állag. Ennek okai kb. a következők:

A sójövedéknél a 265.043 K 85 fillérral kedvezőtlenebb eredmény a vasuti szállítási díjtételek emelkedésének, továbbá annak tulajdonítandó, hogy ebben a negyedévben nagyobb mennyiségű tengeri só szereztetett be, mint az elmúlt év megfelelő időszakában és hogy az 1909. évben rendelt tengeri só egy része ebben az évnegyedben szállítván a horvát tengerparti limító só tőzvéző lakosság részére, annak vételára is most volt kifizetendő.

A fém- és opálbányászatnál 485.015 K 03 fillér többkiadás mutatkozik, mert az 1910. év II. negyedében nagyobb mennyiségű zuzótermény állított elő, mint a múlt év hasonló időszakában, ami különösen a beváltási költségeket emelte, de a beváltott érc értékével viszont a bevételnek 202.694 K 40 fillérral való emelkedését is előidézte.

Az 5,150.656 K 22 fillér többkiadást a pénzverés és fémbeváltásnál az a körülmény okozta, hogy az osztrák-magyar bank bécsi főintézete nagymennyiségű aranyrudat váltott be.

Az állami vasgyáraknál kimutatott 304.459 K 43 fillér kiadási többlet abban találja magyarázatát, hogy jelen adataival az 1910. év II. negyedének végleges üzleti eredményei hasonlítanak össze a múlt év hasonló időszakának kiadásaira nézve annak idején kimutatott ideiglenes eredményekkel. Viszont az állami vasgyárak beruházásaira az 1908. évi XXXI. t.-cikkkel engedélyezett és elkülönítve kitüntetett hitelből 10,882.951 K 54 fillér az állami költségen létesítendő munkaházak céljaira, az 1908. évi XXIX. t.-cikkkel engedélyezett hitelből 1,770.621 K 62 fillér, végül az állami köszénbányászati beruházásokra az 1909. évi XV. t.-cikkkel engedélyezett hitelből 464.460 K 87 fillér tételét ebben az évnegyedben igénybe.

✂ HAZAI HIREK. ✂

A titkárválság. A Bányászati és Kohászati Egyesület titkára lemondott s erről a körülményről az összes lapok csodálatos egyöntetűséggel mint az »Egyesület válságáról« emlékeztek meg. Hogy ily hihetetlen tévedésbe ejtetett a sajtó, az még csodálatosabb körülménynek tudható be, mert hiszen az Egyesület válságáról, de a legkisebb megrázkódtatásról is ugyebár senki se tud. Ugyanaz a kéz adta, illetve diktálta a sajtó részére kiadott és kissé ravaszul összeszerkesztett kommunikét, amelyik a Budapesti Mérnök- és Építész-Egylet gyűlésezéséről hirt adott. Mind a kettőben mint valami hősi martyr szerepel az Egyesület levitézített titkára, de minden martyriuma mellett is ő az a nagy férfiú, aki megmenteni imádott hazáját egy rettenetes tatárjárástól, amely Lukács javaslataiban fenyegetné a »honn hazát«. Nem avatkoznánk az extitkár ur viselt, sőt viselendő dolgaiba, ha nem volna fölöttéb izléstelen is a visekedése. Olyan gyűlésről, melyben csunyául dezavválta, siet önmagáról kíméletes, Egyesületéről pedig, melyből hét esztendeje él, válságos híreket becsempészni a lapokba az Egyesület pénzén.

Mi már évekkel ezelőtt tudatában voltunk annak, hogy az Egyesület titkári állására nézve súlyos összeférhetlenségi eset forog fenn. Ismétljük, nekünk eszünkbe se jutott volna pillanatig is foglalkozni a titkár személyével, ha oly súlyos beszámítási baklövés el nem követ. De most már valóságos fogalomzavarba jutott és libái egyre-másra megfiadzanak. Ezért konstataljuk most, hogy a titkári széket ideiglenesen is mással, független emberrel kell betölteni. Olyannal, aki nem spekulál a földgázra. Aki nem tolja fel magát szakértőnek, nem agitál, hanem szorosan alkalmazkodik Egyesületétől megszabott irányokhoz. Az Egyesület lapját nem lehet a mai kezekben hagyni egy percig sem tovább, mert bajok lehetnek már legközelebbi számában, ennek a következményei pedig beláthatatlanok. A lapok információja pedig egyenesen veszedelmes kezekben van az Egyesület szempontjából a mai szituációkban. Mi hát az Egyesület érdekében felhívjuk az igazgatótanács figyelmét arra, hogy azonnal töltsse be ideiglenesen a titkári széket, a lapját szerkesztse egy adhoc bizottság útján és szakítva a nehézkes, bürokratikus formákkal, rövidesen ejtse meg a titkárválasztást, de mindjárt szabályozza újra a titkári teendőket a leghatározottabban. Ma vita lehet arról, mit tehet egy titkár s nem lehet odavetni neki: »ne sutor ultra crepidam«. Hasonló eset többé ne fordulhasson elő, mert ez megtépázása az Egyesület tekintélyének. Tíz évi szakadatlan munkát rombolhat össze egy ily incidens.

*

A titkári székre a régi titkár is pályázott. De pályáznak tudunkkal igen érdemes emberek is. Az Egyesület igazgatótanácsában szóbakerült az a gondolat is, hogy mint az Országos Magyar Erdészeti Egyesületben a földművelésügyi minisztériumból vettek titkárt,* azonképen az Egyesület titkári székét töltsék be a pénzügyminisztérium egy érdemes szakemberével. Emlegették is mindjárt Burdát Lajos főmérnököt, kinek irodalmi sikerei is vannak, jó szakirónak ismerik s így az Egyesület szaklapjának szerkesztésére alkalmas, mindenképp szimpatikus, agilis fiatal erő.

* Bundt Károly, ki ma is a minisztérium rangsorában foglal helyet, bár ott nem teljesít tényleges szolgálatot.

RUGGYANTAÁRUKAT, ASBESTÁRUKAT, SZÁRAZ és ZSIROS
TÖMÍTÉSEKET LEGMEGBIZHATÓBB MINŐSÉGEKBE SZÁLLIT AZ:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

Pályáznak még hír szerint Zsigmondy Arpád, a kit a Telemi-jutalommal kitüntettek, nyugalmazott felügyelője a Steg-nek, Beck Károly magánmérnök, aki agitálásról ismert egyéniség és mérnökember, Katona Lajos, aki — rossz nyelvek szerint Gálócsy protegálása folytán — egyike volt a földgáz tanulmányozása végett Amerikába küldött négyes commissionnak, György Lajos bányamérnök, nyug. Steg főfelügyelő szintén a pályázók közt lesz. Egyszóval nincs ok az aggodalomra, hogy a titkári székre érdemes egyének híján meddő lenne a pályázat.

Az állami vasművek beruházásai. — Az 1911. évre szóló állami költségvetésben a pénzügyi társaságnál a *beruházások emelkedése* 7.300.000 koronát tesz ki. — Ebből az állami vasművekre 4.200.000 korona esik, amely folytatását képezi az ezen műveknél megkezdett beruházásoknak.

A létesítendő Verespataki Aranybánya részvénytársaság művelési terve. — Ismételten megemlékeztünk már ezen új aranybánya részvénytársaság alakulásáról. Az erdélyi aranybányászatnak meg van a természettől adott gazdag alapja, felvirágoztatásához csupán a komoly vállalkozás és pénz kell. Ha az új társaság komoly alapon jön létre, mindenesetre boldogulni fog. Művelési terve a következő:

A prekupi táró alatt 55 méter mélységre lehet még lehatolni. Tehát ha a prekupi tárnától lefele 25 méterrel mélyebben egy új altáró lesz telepítve, 23 méter körsugáru zártkutatómányokkal lefoglalható 1—2 négyszögkilométer terület 55 méter mélységben, ami 110.000.000 köbméter kőzetet jelent. Ebből — bár a mélysintek csekélyebb mértékben tartalmaznak mürevaló zuzércet, mint a felső rétegek — szintén több millió tonna zuzércre biztosan lehet számítani. Ezzel az újonnan telepítendő altáróval át lehet menni a szomszédos Kis- és Nagy-Kirnikai hegyekre is, hol a lefoglalható szabad bányászati terület szintén nagy kiterjedésben áll rendelkezésre. A nyitandó új tárna bejárójánál alkalmas és e célra már biztosított terület kínálkozik zuzda felállítására. Itt nemcsak elegendő szabadvíz (forrás és bányavíz), de a jelenleg fazuzdákat hajtó tavi víz is rendelkezésre áll és így egy 40—60 nyilas zuzó is könnyen ellátható köpüvízzel. Egyelőre azonban csupán 15—20 nyilas kaliforniai zuzó állíthatók fel és csak a termelés fokozódásával, a feltárások előrehaladásával fejlesztetnék a zuzómű nagyobb arányúvá. Egy ilyen zuzómű — egy napra 30—40 tonnát számítva — egy évben feltörne 7500—10000 tonna zuzércet. Ily mennyiségű zuzérc kitermelése minden újabb feltárás nélkül nagyon könnyű volna a Szent István és Jakab tárókkal már feltárt bányászati kőzetekből. A zuzércet sodronykötélpályán, avagy más alkalmas módon olcsón lehet a hegy alján felállítandó zuzóhoz szállítani. Közben a Szent István-, Jakab-, József- és Prékup-táró szintjében készülnének el a további feltárások és egyúttal kihajthatnák fokozatosan az új altáró, aminek folytán már sokkal hatalmasabb zuzómű is könnyen lenne ellátható zuzércel.

I zuzda hajtására szükséges erő nyersolajjal, vagy a kincstári zuzdánál feleslegesnek mutatkozó 50—60 lóerejű villamos erő átkérése által állíthatók elő.

A Kőolajfinomítógyár Részvénytársaság új igazgatósági tagja *báró Kornfeld Pál*, akinek ebbeli minősége és cégjegyzési jogosultsága most törvényszékiileg bejegyeztetett. A társaság nagy közgazdasági tudásu, a vállalkozást vezető nyert az új igazgatósági tagban.

Resicai faelpároló részvénytársaság. Lényegileg is, személyileg is nagy változás állott elő ezen vállalatnál, a melynek célja faelpároló-telepek létesítése és üzemben tartása, valamint az előállított termékeknek eladása. A lényegi változás abban áll, hogy a f. évi szeptember hó 30-án tartott közgyűlés határozata folytán 700 darab egyenként 1000 korona névértékű új névre szóló részvények kibocsátása által az alaptőke 700.000 koronával felemeltetvén, a részvénytársaságnak *ez idő szerinti alaptőkéje 3.200.000 koronát tesz ki*, mely 3200 darab, egyenként 1000 korona névértékű névre szóló részvényre oszlik. A személyi változások pedig a következők: *Szterényi József, Kotányi Zsigmond és dr. Kahlenberg Hermann* a vállalat új igazgatósági tagjai lettek, ellenben *Willinger József* megszűnt igazgatósági tag lenni.

Lapp Henrik-féle mélyfuró társaság. A Lapp Henrik-féle mélyfurások, bányatételek és mélyművek magyar részvénytársaság új igazgatósági tagja *gróf Szápáry Pál*, a kinek ebbeli minősége és cégjegyzési jogosultsága most törvényszékiileg bejegyeztetett.

Raky-féle részvénytársaság. A részvénytársaság Raky-féle módszer utáni furásokra vállalat körében azon személyi változás fordult elő, hogy *Koepe Arnold* megszűnt igazgatósági tag lenni és cégjegyzési jogosultsága megszűnt.

Cégek és cégváltozások. *Dunántúli bányavállalatok részvénytársaság.* Elek Sándor társulati tisztviselőnek cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett, ellenben Szalkay Zoltán társulati tisztviselő cégjegyzési jogosultsága megszűnt. — *Délmagyarországi köszénbánya részvénytársaság.* Gerhardt Gusztáv igazgatósági tag elhalálozott. — *Hosszúhetényi köszénbánya részvénytársaság.* Wertheimer Lajos és dr. Barua Károly igazgatósági tagoknak ebbeli minőségük és cégjegyzési jogosultságuk bejegyeztetett, ellenben Déry Károly igazgatósági tag ebbeli minősége és cégjegyzési jogosultsága megszűnt. — *Első Magyar Onácl- és Lakatosáru-gyár részvénytársaság.* Hanz Salamon igazgatósági tag ebbeli minősége és cégjegyzési jogosultsága, valamint Hanz Herman cégvezetőnek, Kösztenbaum A. S. vezérigazgatóval való együttes cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett, ellenben Dr. Grünvald Zsigmond, Beer Mór, ifj. Freund Sámuel, Reiter Jakab, Fogarassy Sándor igazgatósági tagok ebbeli minősége és cégjegyzési jogosultsága megszűnt. — *„Alka” vegyészeti gyár dr. Kereszty, dr. Wolf vegyészeti mérnökök és társa.* — Betéti társaság. Beteiligéi: dr. Kereszty György és dr. Wolf Emil okleveles vegyész-mérnökök, budapesti lakosok. Dr. Hári Géza budapesti lakosnak a beteiligó valamelyikével való együttes cégvezetői jogosultsága bejegyeztetett. — *Fém-művek és felszerelési gyár Münstermann E. részvénytársaság.* Wagener József igazgatósági tagnak ebbeli minősége és cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett.

Pályázat hivatalsszolgái állásra. A rozsnói kir. bányabiztosságnál *hivatalsszolgái állás* föltendő be. A jelen számunkban megjelent hirdetés értelmében a pályázatok november hó 24-ig nyújtandók be az iglói kir. bányai igazgatósághoz.

A hernádvolgyi magyar vasipar r.-t. f. hó 24-én tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen az igazgatósági jelentés felolvasásával kapcsolatban előterjesztették az 1909—10. üzletév zárszámadásait. A közgyűlés az igazgatóság javaslatához képest elhatározta, hogy a 2.698.647 korona 93 fillér nyereségből első sorban az értékesítési tartalékalap javára 600.000 koronát, adótartás 200.000 koronát fordít, továbbá, hogy a részvényesnek az alapszabályszerű 5%-os osztalék és 8% felüli osztalék

fejében 12 millió korona alaptőke után összesen 13%, vagyis részvényenként 26 korona fizettség ki, a tartalék javára 300.000 korona és a társláda javadalmazására 50.000 korona fordítassék, míg a fennmaradó 103.551 korona 86 fillér új számlára vitessék elő. Az esedékes szelvény f. év október hó 25-étől kezdve váltatik be. Az üzleti jelentés kiemeli, hogy dacára a hazai vasipar általában nem kedvező viszonyainak, az üzletév eredménye kielégítőnek mondható. A szükségesnek mutatkozó beruházások részben befejeztettek, részben foganatosítás alatt állanak. A társláda vagyona a naptári év végével 1,036.232 koronára növekedett. A közgyűlés az igazgatóság, valamint a felügyelő bizottság jelentését, a zárszámadásokat, a mérleget, valamint a nyereség felosztására vonatkozólag tett indítványokat egyhangulag elfogadta és a felmentvényt megadta.

Bányaelvonások. Miután a dobsinai „Bonaventura” cégű bányatársaság-tulajdonát képező s Dobsina város határában a Steniseifen nevű vidéken fekvő, egy felsőmagyarországi hossz mértékűből álló „Bonaventura” védnevű bánya évek hosszú sora óta üzemen kívül van, felhivatnak Sárkány Miksa bányai igazgató, továbbá nevezett bányatársaságnak összes részes társai, hogy a fenti bányának üzembe helyezése, vagy esetleg a szünetelési engedély kieszközölése tekintetében, különben a bányatörvény 243. §-a alapján a bányajogositmány elvonása határozatilag ki fog mondatni. Ugyancsak a „Mátyásgründel Cornelia” cégű bányatársulatnak Dobsina város határában „Mátyásgründel” nevű vidéken levő Cornelia védnevű bányatelke évek óta teljesen üzemen kívüli állapotban lévén, a bányatársulati könyvben felsorolt összes részvényesek felhivatnak, hogy a bányát megfelelőleg tartós üzembe helyezték, különben a bányajogositmány elvonása az általános bányatörvény 243. §-a alapján határozatilag ki fog mondatni.

A rimamurányi közgyűlése. A Rimamurány-salgótarjáni Vasmű r.-t. f. hó 24-én tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen 95.675 darab részvény képviselőjében 35 részvényes jelent meg. A közgyűlés az igazgatóság javaslatához képest elhatározta, hogy a lefolyt 1909—10. évi üzletév 8,557.693.44 koronát kitevő nyereségéből az alapszabályok értelmében az épületek számlájából 103.517.10 koronát, a bányák számlájából 64.920.79 koronát, a gépek számlájából 92.493.76 koronát, továbbá rendkívüli leírás fejében 800.000 koronát, vagyis összesen 1,060.931.65 koronát hoz leírásba, adótartalékba 750.000 koronát helyez és a fennmaradó összegből az alapszabály szerű jutalékok levonása után a tartalékalap javára 269.870.47 koronát fordít, a részvényeseknek a 32 millió korona részvénytőke után részvényenként 32 koronát, összesen 5,120.000 koronát fizet ki 16%-os osztalék fejében, a külön tartalékalapot 600.000 koronával növeli, a tisztviselők nyugdíjalapjára 100.000 koronát, a társládák javára 75.000 koronát fordít és a fennmaradó 1,248.234.83 koronát a jövő üzletév számlájára vezeti át. Az esedékes szelvények ez évi november 1-étől fogva váltatnak be. A közgyűlés elé terjesztett jelentés szerint a lefolyt üzletév nem mondható teljesen kielégítőnek, amennyiben sem a fogyasztás, sem az áralakulás az előző évvel szemben javulást nem mutat, csak az év vége felé volt a termelvények egy része előnyösebben értékesíthető, a mitől a folyó évre kedvező hatás várható. Ha a nyereség csak jelentéktelen visszaesést mutat, az az üzemek

állandó fejlődésének tudható be. A nyers érctermelés 5,160.450 métermázsára emelkedett, a saját használatra termelt szén mennyisége 3,754.205 métermázsra. A kohótelepek 1,833.372 métermázsra nyersvasat termeltek. A hengerművek gazdaságosan dolgoztak, dacára annak, hogy azok a kiviteli üzlet fokozottab felkarolása mellett sem voltak teljesen kihasználhatók. A tiszti nyugdíjintézet vagyona 3,486.645 koronára, a társládáké 2,648.355 koronára és a balesetbiztosítási alap 72.144 koronára emelkedett.

Iparfejlesztési pályázat. Az Országos Iparegyesület elnöksége felhívja a figyelmet a *Kornfeld Móric* báró újabb adományából az állami támogatással való iparfejlesztés kérdésére kitűzött irodalmi pályázatra. A pályamunkáknak gyakorlati irányban kell tárgyalniuk ezt a kérdést: bevált-e a szubvenció-rendszer az iparfejlesztésben, különös tekintettel Magyarországra? A pályázat határideje 1911. február 1. a pályadíj kétezer korona. A részletes feltételeket kívánatra mindenkinek megküldi az egyesület irodája.

Az Általános műszaki részvénytársaság II. évi rendes közgyűlését november hó 3-án tartja. A közgyűlés napi rendje: 1. Jegyzőkönyv-hitelesítő bizottság kijelölése. 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése. 3. Az 1909. évi mérleg-számla, továbbá a veszteség- és nyereség-számla előterjesztése és megállapítása, valamint ezek fölötti határozathozatal. Az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak megadandó fölmentvények iránti határozatok hozatala. 4. Az igazgatóság kiegészítése. 5. Felügyelőbizottság választása. 6. Esetleges indítványok. A mérleg-számla a következő: **V a g y o n:** Részvénytulajdonosok (a még be nem fizetett részvénytulajdonosokéért) 75.000 K. Pénztári állomány 6038 K 38 f. Alapítási költségek 10.391 K 10 f. Berendezés 5105 K 97 f. Adósok 106.521 K 14 f. Aruk leltár szerint 12.627 K 83 f. Atmenő tételek 5354 K 08 f. Egyenleg mint 1909-iki eredmény 851 K 67 f. Összesen 221.890 K 17 f. **T e h e r:** Részvénytulajdonosok 150.000 K. Hitelezők 64.211 K 22 f. Atmenő tételek 7678 K 95 f. Összesen 221.890 K 17 f. — A veszteség- és nyereség-számla a következő: **V e s z t e s é g:** Üzleti költség (személyzet fizetése, utazási költségek, házbér stb.) 71.389 K 30 f. Kamatok 3341 K 41 f. Összesen 74.730 K 71 f. **N y e r e s é g:** Nyereség-át hozat 1908-ról 378 K 79 f. Gyártási és áruforgalmi jövedelem 51.985 K 84 f. Különléte nyereségek 21.514 K 41 f. Egyenleg mint 1909-iki eredmény 851 K 67 f. Összesen 74.730 K 71 f.

A vasutasok abstinenciájának előnyei. Abban az előterjesztésben, amelyet az Alkoholfellenes Egyesületek Országos Ligája a vasuti személyzet abstinens mozgalma tárgyában a kereskedelmi miniszterhez intézett, fel vannak sorolva azok az üdvös intézkedések, amelyeket a németországi vasutak igazgatóságai a vasuti szabályzat alkohol élvezete ellen életbe léptetett. Azóta szerzett tapasztalatok beigazolták, hogy a szabályzat óta nemcsak frissebben és élénkebben tudja a szolgálatot ellátni, hanem sokkal nagyobb a fegyelem, kevesebb a szabályok megsértése, sokkal kevesebb a vasuti baleset. Az alkohol okozta megbetegedések száma jóformán teljesen megszűnt.

Rendkívüli társgyűlés. Az abrudbányai kir. bányabiztoság a Bucsum községben a Dimbu-Gyibalestyilar hegyben bányászó „Bucsumi Szt. István” cégű bányatársulat igazgatójának Mikó Dezső abrudbányai lakosnak

kérelmére rendkívüli társgyűlést hív egybe. Ezen társ-gyűlés Abrudbányán, a kir. bányabiztosság hivatalos helyiségében november hó 28-án fog megtartatni. A társgyűlés tárgyai: 1. Igazgató üzemi jelentése. 2. Igaz-gató felhatalmazása pótrovatalok kibocsátására és a pót-pénz behajtására. 3. Indítványok.

Az alkohol pusztítása. A porosz birodalom egész-éégügyéről szóló 1908. évi jelentés adatai szerint 1908. rvben 1157 egyén (1007 férfi és 150 nő halt meg deli-sium tremensben és 8231 öngyilkosság közül (6371 férfi és 1860 nő), 779 esetben 775 férfi és 24 nő) alkoholiz-mus volt az öngyilkosság indító oka.

A Krassói erdő részvénytársaság október 31-én tartja XII. rendes évi közgyűlését. A napirend tárgyai: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1909/1910. üzletéről. 2. Az 1909/1910. üzletév zárszám-adásainak előterjesztése, a mérleg megállapítása és hatá-rozathozatal a nyereség felosztása iránt. 3. Az igaz-gatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény meg-adása. 4. A felügyelőbizottsági tagoknak megválasztása. 5. Az igazgatóság fix évi javadalmozásának megállapi-tása az 1910/1911. üzletévre. 6. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása az 1910/1911. üzletévre. 7. Az alapszabályok 18. §-ának módosítása. — A mér-leg a következő: V a g y o n: Ingatlanok, vasutak és fel-szerelések 790.968.03; Pénztár és értékszám: készpénz 226.35, állampapírok 103.504.14, összesen 103.730.50; Adó-sok 32.484.96; Aruk és anyagok készlete 27.117.35; Kö-zös erdőüzlet: a befektetett üzemtöke főkönyvi egyen-leg szerint 1.745.899.94; összesen 2.700.200.78. — T e h e r: Részvénytöke 2.000.000.—; Tartalékalap 58.224.88; Külön tartalék 1780.—; Iparvasut és csatlakozó vasut tör-lesztési tartalék 204.995.54; Hitelezők: jelzálog tartozás 149.745.04, különféle hitelezők 81.794.27, összesen 231.539.31 Elfogadványok 160.000.—; Nyereség- és veszteségszámla: Nyereségegyenleg az 1908/9. évről 28.960.79 Nyereség az 1909/1910. évben 14.700.26, összesen 43.661.05; Vég-összeg 2.700.200.78.

Jokel és Bachrach mérnöki iroda. A wieni és tescheni jó hírnevű *Jokel Wilhelm* magáncég társascéggé változott át olyképen, hogy *Bachrach Zsigmond* főmér-nök mint társ belépett a cégbe.

A Haloxylin robbantószer gyártása és forga-lomba hozatala tárgyában a belügyminiszter 89.077/1910. V-a szám alatt kelt engedélyével a Dobiaschi J. és Dörner testvérek aradi cégnek megengedte, hogy a ne-vezett cég aradi robbantóanyag-gyártelepén a „Haloxylin II” és „Haloxylin III” elnevezésű robbantószereket úgy szemcsés, mint sajtolt töltényalakban gyárthassa és ugyanilyen alakokban forgalomba hozhassa, beleértve a vasúti szállítást is.

✂ KÜLFÖLDI HIREK ✂

Nagy teljesítményű telepek építése Chicagóban. A chicagói Edison-társaságnak üzemben lévő telepei 240.000 KW teljesítőképességgel bírnak. Miután az utolsó években az áramfogyasztás 40%-kal növekedett, ugy-annyira, hogy már ez évben 500 millió KW-órát kell termelni, két újabb, egyenként 120.000 KW-os telep építését határozták el. A telepek költsége 100 millió ko-rona. A beépítendő terület 8200 m². A kazánházban 60 kazánt helyeznek el. A 8 kémény magassága egyenként 80 m. A gépházban 6 darab 20.000 KW-os turbogene-

ratort helyeznek el. A gépteszültség 2300 Volt. A gene-ratorok magassága 10,5 m. A gépek tengelye egymás-tól 13,4 m.-nyire lesz. A kazánház mellett 15.000 t szén raktározására elégséges szénrakodót helyeztek el. A táplálóvizet a közeli folyóból veszik. A 20.000-es egységekkel az eddigi 12.000-esekkel szemben, a követ-kező helymegtakarítást érik el:

	12.000 KW	20.000 KW
Kazánház területe egységenként m ²	520	800
Gépház	240	280
A kettő összege	2 760	1080
Kazánház területe KW-ként m ²	0.043	0.040
Gépház	6.020	0.014
A kettő összege	0.063	0.054
Vagyis 15% a megtakarítás.		

A stettini szénpiac 1909-ben. Amint álta-lában véve az 1908. év folyamán uralkodó nyomott általános nemzetgazdasági helyzet, a jelentés évé-nek folyamán érezhető és lényeges javulást nem igen tüntetett föl, akként a szénpiac irányzata is, legalább is ami a belsődon eszközt és lebonyolított üzleti forgalmat illeti, elejétől végig a depresszió jegyében mozgott. Az év vége felé azonban már az üzleti viszonyok terén határozott javulás volt ész-lelhető és ha a vesztfáliai szénbányáknak hatalmas árukészletei mindennek dacára eddigelé eladásra nem is kerülhettek, ennek oka egyedül abban a körülményben keresendő, hogy az év folyamán fokozott mértékben új munkaerők helyezettek üzembe. Az itteni szénkereskedelmi üzletre a jelentés évének folyamán Angliában bekövetkezett jelentős áremel-kedések eddigelé semminő irányban érezhető be-folyást nem gyakoroltak, mert a szerződések túl-nyomó részben úgy a bevásárlás, mint az eladás tekintetében évi szállításra köttettek meg az érde-keltek által. A vevőközönség vásárló kedve és fizetési képessége egyébiránt a jelentés évének folya-mán általában véve egészen kielégítőnek volt tartható. E tekintetben egyedül a téglagyártási iparág képezett hátrányos kivételt, amelynek irányzata a lefolyt évben még semmiféle föllendülést nem tün-tetett fel.

A háztartási célokra szolgáló tüzelőszerek for-galmát közvetítő szénüzlet az év végén az enyhe téli időjárás folytán, amely a fogyasztás normális mértékét természetesen erősen csökkentette, igen nagy veszteségeket kellett elszenvednie. Főkép a barnaszénből nyert briquette-félék forgalmi viszonyai alakultak a jelentés évének folyamán szerfelett ked-vezőtlenül, dacára annak, hogy a briquette-félék mint háztartási célokra igen alkalmas tüzelősze-rek napról-napra nagyobb szerepet játszanak a piacon. A Stettinben tonnánként fizetett átlagos árak az 1908—1909. évek folyamán következő-kép alakultak:

Angolszénfajták. A »Steam simalla« szén-fajta átlagos ára 1908-ban tonnánként 11—14 márka, 1909-ben pedig tonnánként 10—12 márkára rugott. A »Nagy-Westharley« szénfajta átlagos árai a jelen-tés évében ugyanoly magasságon állapodtak meg, mint 1908-ban amennyiaen ez a szénfajta úgy 1908-

**TURUL A LEGMEGBIZHATÓBB TÖMÍTŐLEMEZ
LEGMAGASABB NYOMÁSHOZ. KIZÁRÓLAGOS RAKTÁR:**

**ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.**

ban, mint 1909-ben a minőség kiválóbb vagy silányabb voltához képest tonnánként 16 márkától 18 márkáig terjedő árakon jegyeztetett a stettini piacon. A »Durham-Gas és Coking« szénfajta 1908-ban tonnánként 15 márkától 17 márkáig, 1909-ben pedig 14 márkától 16 márkáig terjedő árakon jegyeztetett az itteni piacon. A nagy skót szénért 1908-ban tonnánként 15—17 márkát, 1909-ben pedig 14—16 márkát árát fizetett a kereslet. A walesi »darabszén« árviszonyai 1908-ban és 1909-ben teljesen egyformán alakultak, amennyiben eme szénfajta mindkét év folyamán tonnánként 22—24 márkát átlagos áron kelt a piacon.

Sziléziai szénfajták (vasuti szállítás mellett). A sziléziai darab- és kockaszén átlagos ára, úgy a jelentés évének folyamán, mint 1908-ban egyaránt 21—21 márkát volt tonnánként, a minőségkülönbségeihez mérten. Az elsőrendű diószén árviszonyai úgy 1908-ban, mint 1909-ben a darab- és kockaszén árviszonyaihoz teljesen hasonló módon alakultak. A másodrendű diószén 1908-ban tonnánként 18—19 márkát, 1909-ben pedig tonnánként 17—18 márkát átlagos áron kelt a stettini piacon. Az »Erbs« szénfajta a jelentés évének folyamán átlagosan 17—18 márkát, az előző évben pedig 18—17 márkát áron jegyeztetett a stettini piacon. A »Förder« szénfajta ára a stettini piacon 1908-ban átlagosan tonnánként 18—19 márkára, 1909-ben pedig 17,50—18,50 márkára rugott. A »Klein« szénfajta 1908-ban általában véve 16—17 márkát, 1909-ben pedig 15—16 márkáért is jegyeztetett. Végül az u. n. »dara«-szén tonnánkénti átlagos ára 1908-ban 15—16 márkát, míg 1909-ben 14,50—15,50 márkát volt.

Barnaszénből készült brikett-félék. Az ide tartozó árucikkek tekintetében csak 1909-ről vannak adataink és pedig: A szalonbrikett átlagos ára a piacon tonnánként 14,50—16 márkát volt, míg az ipari célokra szánt brikettfélékéért a kereslet tonnánként 13,50—15 márkát ért fizetett. Stettin kikötőjének részesedése a Berlin és előközségei felé irányuló angol szénszállítmányokban, amely export 1,5 millió tonna mennyiséggel az előző évben elért magasságot a legutóbbi év folyamán is elérte, ismét érezhetően csökkent.

A Stettinből a Finow csatornán Berlin felé továbbított angol szénszállítmányok ugyanis a jelentés évének folyamán a hivatalos kimutatások szerint 350.100 tonnára rugtak, ami csaknem 50.000 tonnával marad el az előző évi eredmény mögött, amelyet egyébként egészen pontosan 407.600 tonnában állapítanak meg a statisztikai adatok. Sőt, ha az 1909. évi eredményt nézzük, amidőn az említett szállítmányok mennyisége még 443.500 tonnára rugott, kitűnik, hogy a Stettinből a Finow csatornán át Berlin felé továbbított angol szénszállítmányok mennyisége két év alatt kb. 100.000 tonnával csökkent. Hogy pedig a csökkenés a jelentés évének folyamán az előző két évi eredménnyel szemben a fentebb említettnek is jelentékenyebb és érezhetőbb nem lett, egyedül annak köszönhető, hogy az Elba folyamán a nyári és őszi hónapok folyamán fenforgó kedvezőtlen vízállási viszonyok és az állan-

dóan emelkedő szállítási díjtételek az importöröket természetesen arra indították, hogy a részükre érkező áruszállítmányokat ismét Stettinen át továbbítsák rendeltetési helyeikre. Dacára azonban annak, hogy a Berlin felé elhajózott angol szénmennyiségek a jelentés évének folyamán jóval csekélyebbek voltak, mint az előző évben elért magaslatot nemcsak elérték, hanem némileg meg is haladták. 1908-ban ugyanis Stettinben 1,030,600 tonna mennyiségű szén importáltatott Stettinen által, míg a lefolyt évben már 1,040,800 tonna, úgy, hogy az import mennyisége 1908-ról 1909-re körülbelül 10.000 tonnával emelkedett is. A szénimport ezen, bár mindenesetre jelentéktelen emelkedésének okát pedig első sorban az képezhette, hogy az általános nemzetgazdasági konjunkturák lassankint javulni kezdtek, amelyek azután az itteni ipar szénfogyasztásának jelentős emelkedését a piacon hamarosan teljesen nyilvánvalóvá tették.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

F. B. ügyvédjelölt. Ne csudálkozzék! Tessék d. u. 5—6 közt jönni. Akkor mindig itthon találja szerkesztőnket. Ön a hibás. Elvégre mindenkinek van munkaideje, ki ahhoz alkalmazkodik, akit keres.

L. M. Budapest. Szives üdvözlését köszönjük, nem tesszük megse e gratulációt, mert nem akarunk triumfálni. Az izléstelenséget mi átengedjük másnak. Aztán nem az ön levele az egyellen. Két három oldal megölthetnének ez alkalomból érkezett levelekkel. Aztán mi megérdemelt kritikát mondunk s ez még nem hajsza.

G. A. Nem. Ön is jól tudja, hogy az Egyesület absolute nem áll „anyagi” összeköttetésben lapunkkal. Fennállásunk óta nem tisztelt meg csak egyetlenegy előfizetéssel is, igazán van ez egyben. Csakugyan 12 korona az évi előfizetés.

R. Dobsina. Ne türelmetlenkedjék, kérjük alássan. Bizvást sorra kerül. Igen érdekes. Helyes, hogy adatait oly „jó” helyekről vette.

O. Páris. Környén ön sem leli a szentet? No ez igazán meglepő. Mi meg voltunk győződve arról, hogy ha valakit ott megsegél az Isten, az csakis kégyed lehet. Lásza! Pechje van. Menjen talán Szápára. Ott még megelheti a környei szenteket. És ha meglelte, majd akkor csevegjünk. Illetve akkor is, ha nem leli meg. Ne tartson semmitől. Ami késik, az nem mulik. Cikke jön. Sőt, ha úgy tetszik, cikkei jönnek.

SZULTÁNFORRÁS

**BÓR- ÉS DÚS LITHION TARTALMÚ
GYÓGYÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITAL.
KIVÁLÓ HÚGYHAJTÓ ÉS HÚGYSAVOLDÓ
KUTKEZELŐSÉG: EPERJES.**

Megrendelhető a „Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kivitelési R.-T.”-nél, Budapest. Telefon 162—84

(B. 2720/411/17)

**KENŐANYAGOK, TISZTÍTÓANYAGOK, BÓR-BALATA-
TEVEZŐR-GÉPSZIAK ELSŐRENDŰ MINŐSÉGEK BEN:**

**ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 4. GRESHAM PALOTA.**

Gőzcéplő
készletek
12 HP-ig.

Gazdasági
gépek.

UMRATH és TSA

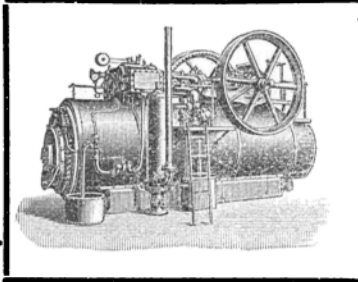
BUDAPEST, V., Váci-körut 60.

Tulhevített gőzzel dolgozó lokomobílok

200 lóerőig a nagy- és
kisipar számára. —
Legtakarékosabb és
legolcsóbb üzemelő.
Fekvők és szállító-
kerekeken.

Gyár: Prága-Budna

(B. 2314/302/52)

Kábelgyár R.-T. Pozsony

Szigetelőcsőgyár: Fekete és fémpáncélos szigetelő-
csövek. Szerelési tartozékok és szerszámok. Kábel-
gyár: Mindennemű szigetelt vezetékek, alacsony és
magas feszültségekre. Páncélos ólomkábelek
:: Gummigyár: Elektrotechnikai gummianyagok.

Érdeklődőknek szívesen küldjük árjegyzékeinket

Távbeszélő interurban 282. és 578. sz.

Budapesti műszaki iroda: VI. ker., Hajós-utca 41. ☐ Telefon 118-18

Budapesti vezérképviselő:

FINGER ÉS FIA, VI., Hajós-utca 41.

Telefon 19—29 és 16—19

(B. 147/433/43.)

TAURIL

MAGYAR MUNKÁS
MAGYAR MUNKÁJA

**A LEGTÖKÉLETESEBB
TÖMITŐ LEMEZ**

EXPORT AZ EGÉSZ VILÁGBA,
ÓVAKODJUNK UTÁNZATTÓL.

TAURIL KÖZPONTI ELÁRUSÍTÁSI IROD.
BUDAPEST GYÁR-UTCZA 26. SZ.

(B. 692/335/19.)

Pályázat.

2079. A rozsnói kir. bányabiztosságnál üresedésben
lévő vas esetleg áthelyezés folytán más állomáshelyen
megüresedő évi ötszáz (500) korona fizetéssel, egyszáz
(100) korona személyi pótlékkal, továbbá kétszáz (200)
korona lakpénzzel és egyszáz (100) korona ruhailtmény-
nyel javadalmazott hivatali állás töltendő
be, melynek megfelelni csak oly egyén képes, aki testileg
erős és tökéletesen egészséges, kifogástalan erkölcsű, ma-
gyarul jól beszél és folyékonyan ír; a német és tót nyel-
vekben való jártassága is kívánatos és előnyére szolgál.

Ezen állásra az 1873. évi II. t.-c. értelmében a ki-
szolgált és magukviselőtől kedvező igazolvánnyal el-
látott katonai altiszteknek van ugyan kizárólagos fentartott
joguk, de ilyen igénylő nem jelentkezése esetén más
pályázó is tarthat igényt kinevezésre.

Az igazolványos altisztek, ha a katonai kötelékből
már kiléptek, közvetlenül, a tetteles szolgálatban állók
azonban a megszabott szolgálati uton nyujtsák be folya-
modványaikat az iglói kir. bányakapitánysághoz, de tar-
toznak igazolványuk csatolásán kívül testi alkalmas vol-
tukat és a kért álláshoz megkívánható képességeiket, vala-
mint magyar honpolgári jogukat is kimutatni.

Más pályázók családi és utóneve, magyar honos-
sága, születéshelye, életkora, vallása, családi állapota
(nőtlen-e vagy nős, hány gyermekkel?), megszakítás nél-
küli előélete, nyelv és szakismerete, erkölcsi magaviselete
és hadkötelezettségének mikénti teljesítése különbeni mel-
lőzés terhe alatt hiteles okmányokkal kimutatandó, a
szolgai hivatás betöltésére képesítő egészségi állapota
pedig közhatósági orvos bizonyítványával igazolandó.
Végül tartoznak az igénylők sajátkezűleg írt és a fentiek
szerint okmányolt pályázó kérvényeiket, még pedig az
állami szolgálatban tevők előljáró hatóságuk útján szol-
gálati és minősítési táblázattal is felszerelve, a többiek
a lakhelyükre illetékes főispán útján ennek a folyamodóra
vonatkozó véleménye kíséretében 1910. évi október hó
25-től november 24-ikéig nyílt határidőn belül az iglói
kir. bányakapitánysághoz beadni.

Azon pályázónak, aki esetleg áthelyezés folytán más
helyen megüresedő szolgai állásra nézve nem nyilatkozik,
kérvénye csak a Rozsnóon üresedésben lévő állás be-
töltésénél fog figyelembe vétetni.

Igló, 1910. évi október hó 15-én.

B. 519/434/44.)

M. kir. bányakapitányság.

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

FAMETSZETEKET ÉS KLISÉKET
ELSŐRENDŰ KIVITELBEN,
FELTŰNŐ MÓDON
JUTÁNYOS ÁRBAN ÉS RÖVID HATÁRIDŐ
ALATT SZÁLLITOK.

HEINRICH HAGEMANN
XYLOGRAFIAI MŰINTÉZET
WIEN XVII/1 BLUMENG. 7

(B. 871. a/755/28)